

Luis González Tosar

LUÍS GONZÁLEZ TOSAR. Naceu en Buenos Aires, República Argentina, o 25 de agosto de 1952. Fillo de emigrantes, radica en Galicia desde 1969. Cursou o bacharelato no Instituto "Santa Irene" de Vigo e licenciouse en Filoloxía Hispánica na Universidade de Santiago. É profesor de lingua e literatura galegas no Instituto "San Clemente" de Santiago de Compostela. Foi fundador, en 1981, e primeiro coordinador, da revista literaria *Dorna -Expresión poética galega-*. Actual presidente do P.E.N. Clube de escritores de Galicia, membro da Comisión de Literatura do Consello da Cultura Galega, director literario de DANÚ Editorial e codirector da Colección de poesía "Arte de Trobar".

Obra poética: *A caneiro cheo* (1986), Premios "Esquio" e "Antón Losada Diéguez"; *Seis cánticos labrados co recordo de seis cidades mouras* (1986); *Remol das travesías* (1989), Premio da Asociación de Críticos; *Coa forza da palabra* (1993), *Madeira do meu canto* (1998), Col. Visor, Madrid, ed. bilingüe, galego-castelán e *Invocación dun tempo/ Invocació d'un temps* (2001), Viena Edicions, Barcelona, ed. bilingüe, galego-catalán, prólogo de Pere Gimferrer. Obra en prosa: *Estación Marítima* (1996), colección de relatos coa diáspora galega en América ao fondo.

Colaborador en prensa, recibiu os premios "Julio Camba" de xornalismo literario (1999) e "Modesto R. Figueiredo" (1999) de relato breve. A súa poesía figura en antoloxías e foi traducida a varias linguas.

Poética

Dixéchesme,
pola sega do centeo
e como quen non quere a cousa,
que non era ben faguer poesía
sobre acontecementos.
Cómpre apertar os versos cun vincallo,
repasalos ben repasadiños
e ter ánsia de non esfachicar ningún,
aínda que as unllas sanguen;
pois perante o poema
non cabe contención nin norte.
Diante dela,
postos nos seus adentros,
a vida dura escasamente unha raiola,
–seguíchesme dicindo–
o tempo xusto e tasado das palabras.

180

Tampouco metas o corpo na música,
aconsellachesme,
porque se ben os ósos son bos de dispor
nun feixe,
o resto resulta sempre vulto informe.
¿Quen acomoda o sangue cos músculos
e os cabelos?
¿Quen axeita a pel coa bile e o corazón?
Todo é líquido e viscosidade informe,
pura inmundicia. Dixeches.

Aínda máis –afirmaches–,
mira moito o que envolves no pano
dos sentimentos,
deixa que as bágoas esbaren ceibas
polas meixelas abaixo,
proba o sal das longas despedidas.

A ausencia, non é madeira
axeitada para a lírica,
racha e fende moito, engadiches.
Tí volve a páxina e pousa o libro,
esquece o que se foi perdendo,
bótate ao mundo abrindo brazos e queixadas,
mastiga inspiración, bebe nostalxia,
fuxe dos remorsos e das opacas
moralidades,
nelas nunca brillaron os ollos do poema.

E logo continuaches con algo así:
nin maquinaria en movemento,
nin toque de buguina.
O canto deberá rebordar todos os vasos,
o canto é o que vai do caborco escuro
á sátira que pon en solfa
o xesto necio do pastrán
elevado a pousafoles sentenciador.
Nunca busques o teu silencio
a ras do chan,
érgueo,
érguete para escoller verbo,
para cargar co mangado de soños do home,
para chegar a ser chuvia na noite,
para entesar o teu arco e disparar.

A poesía non naceu
parar tirarlle forza á vida,
a poesía medra
e faise grande no ímpeto
da paixón,
na cópula carnal e despiadada,
no vento que zoa e que atormenta.

Non poñas nunca roupa de poeta.
Cuspe, xura, sorrí
e sempre que poidas segue mexando
fóra. Iso si, á luz do luar.
Dicir, dixéchesmo, non sei se te lembrás,
unha tarde morna de setembro,
pola seitura do centeo
e como quen non quere a cousa.

SETESTRELO DE AMOR E ODIO

O verdor das pedras

Cidade, os teus ollos de onte
foron o espello roto
onde eu puiden mirarme.
Conságroche hoxe unha oración eterna
polas reixas forxadas e nos ingres,
con canos de prata e cruces negras,
nas pegadas de cada lousa prohibida,
na aperta amiga,
no engado que brilla e se proclama.

Volver a ti cidade desde dentro
coa forma da palabra rezumando,
é voltar cara ao silencio do granito
cando a vida é verdade e nunca chega.

Todo o que durme na nostalxia
é harmonía do lume en homenaxe,
un retorno á fraguiza que nos pecha,
que nos leva e se revolve na memoria.

Pouco ten mudado,
nada cambeou no ritmo das sombras,
esta cidade é un rostro sorrindo
na máxica bóveda das estrelas.

Estrondo e liberdade

Abrirlle as portas á ilusión
na mesma hora de cidade
onde se queima e se consome
aquele pasado tempo morno,
días de sol e velas brancas.

Tan só na pedra a luz gravada,
o aceno triste das paredes,
interminables e luídas coma soño,
rosmar escuro dos canteiros
atrás das marcas que perdían.

Eran as voces un estrondo en liberdade
e as badaladas metal sen norte.
Ollos acesos polas noites
buscando lentas despedidas
sen alcanzaren a ser final ou desenlace.

Unha cidade coma un froito da invernía,
con cen calexas e arrecendos,
un pulso aberto en carne propia
marcaba os días e as paixóns,
un estandarte posto en mans adolescentes.

Todo está lonxe,
todo toca a ferro doce e a baleiro,
aceda o canto e debece o abatemento,
chaman por min
as túas campás de recalada.

Támén ti, forza do amor serodio, tamén ti tanguèches en min cando a porta que a Cidade franquea cada tanto tempo, só para brindar paso aos que atrollan as tebras cos seus ollos limpos, foi un aveño para a paixón.

Támén ti, suprema causa de vida, raiola agarimosa, pel de veludo nas orellas que me chaman, tamén ti quixeches pousar neste nemoroso bosque, un burgo de pedra grá entalado no noiro do encanto. Máxica estadea que chegou aquí seguindo a vía estrelecida, aló no principio dos séculos, anunciada por trasgos que tocaban címbalos de prata.

Tamén ti, amor que non naceu na aldea e que medrou con mans de ferramenta, alento e consolo dos mestres artesáns, espíritos alongados que percorren as rúas e as torres, todos cunha cincha de coiro arredor do pescozo. Campo da estrela do destino, abalón de carballeira nas horas maniñas, marco grande chantado no outón da arca marmórea, ou o que é o mesmo, leito de pedra para corpos amantes de tenrura.

Tamén ti, namorada folerpa ventureira, celamín de ouro na esclavina do santo, doncela e fisgoa, esgallada latitude do monte, tamén ti gardas no padal o sabor do pantrigo, a frescura da auga das fontes, un torreiro disposto aos catro ventos e o canto do carro, gastado pau de freixo, saudando aos estudantes bébedos.

Central e xeométrica urbanidade
onde a historia mestura linguas,
onde o trono é trebón de sangue
e o sexo lene soño de arboreda.

Péndula e marca dun meu tempo
que nunca chegou a espacio propio.
Certeza de terme equivocado tanto
neste abrente de luz da madrugada.

Canso da rolda e fronte ao destino
invoco agora o teu nome de cidade,
chamo por todos os que cruzaron
pola longa noite da memoria miña.

E coa certeza amarga de ter sido
unha ollada perdida e sen acougo,
déitome no teu colo de amor e odio
no irto leito que aínda así me negas.

Onde florece o espanto

As gubias abrían as veas da memoria
e as arterias do tempo rebentaban soas.
Era o tempo do noxo e da podremia,
dos ollos pechos ao resplandor do día,
horas de xesta amarga e auga choca,
sabor a sombra e a carpazona brava.

Aquí, onde as pedras enmudecen
para non contar historias,
onde os corpos esvaran cara arriba,
cara ao altar das miserias do home
e da palabra.
Aquí, onde seica remataba o camiño
das estrelas,
onde houbo campás e nenos e amor.
Aquí, na derradeira páxina do silencio,
na cidade onde florece o espanto.